

7 พฤศจิกายน 2560

Boosting Climate Actions in Southeast Asian Countries through the Roles of Capacity Building

Session 1: “Capacity Building Needs and Activities to support SDGs & Climate Actions”

ผู้นำเสนอ:

- Dr. Kazuhiko Takemoto, President, OECC, Japan
- Representative from ASEAN Secretariat
- Representative from ONEP
- Dr. Natarika Wayuparb Nitiphon, TGO
- Representative from JICA

OECC (Overseas Environmental Cooperation Center) เป็นหน่วยงานญี่ปุ่นที่ให้ร่วมมือกับองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (อบก.) ในด้านการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจทั้งประเด็นระดับโลกและระดับท้องถิ่น เช่น ประเด็นการจัดการของเสียระดับท้องถิ่น ไปจนถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยทำงานร่วมกับหลายประเทศ และเน้นในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก มีผลงานด้านการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรในหลายประเทศ หน่วยงานนี้ได้ให้การสนับสนุนองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกแห่งประเทศไทยด้านเสริมสร้างสมรรถนะมาตั้งแต่เริ่มการก่อตั้งองค์กรฯ ตลอดจนถึงการก่อตั้ง ศูนย์ Climate Change International Technical and Training Center (CITC) และคาดหวังว่าในอนาคตจะร่วมมือกับองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์ด้านฝึกอบรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เมื่อเจาะลึกลงในด้านความร่วมมือเขียน จะพบว่าอาเซียนมีโครงสร้างที่ชัดเจนในการทำงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีการจัดตั้งคณะทำงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศขึ้น เพื่อทำหน้าที่ประสานงานระดับอาเซียนขึ้น ทั้งนี้ยังมีการทำงานประสานกับคณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ อีก จำนวน 6 คณะ

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ได้จัดตั้งศูนย์วิชาการนานาชาติด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change International Technical and Training Center : CITC) ขึ้นปีค.ศ. 2014 หรือพ.ศ. 2557 เพื่อทำหน้าที่ให้บริการด้านการฝึกอบรมและพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทั้งในประเทศและระดับระหว่างประเทศ ศูนย์นี้ได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศ เช่น JICA รวมทั้งความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

เช่น ลาว เวียดนามทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้และข้อมูลซึ่งกันและกัน สามารถเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมต่อไป นอกจากนี้ ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จอีกอย่างหนึ่งคือ เครือข่าย ซึ่งทำให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุน และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาที่สามารถสนับสนุนทั้งในการเป็นวิทยากร ที่ปรึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความสามารถด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ เครือข่ายยังสามารถทำให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ง่ายอีกด้วย ปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญของการดำเนินงานศูนย์ ก็คือ คุณภาพการบริการการฝึกอบรม ทั้งในด้านการให้ข้อมูลที่ทันสมัย การมีวิทยากรที่มีความสามารถ การดำเนินการจัดที่มีประสิทธิภาพ

JICA (Japan International Cooperation Agency) เป็นหน่วยงานญี่ปุ่นที่มีภารกิจด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นหน่วยงานสำคัญที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์ CITC มาแต่เริ่มก่อตั้ง ให้ความร่วมมือในการพัฒนาบุคลากรของศูนย์ฯ จากประสบการณ์การให้การสนับสนุนแก่ CITC ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันทั้งสองฝ่าย และพบว่าความมุ่งมั่นที่มีต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการ นับเป็นหนึ่งในปัจจัยแห่งความสำเร็จร่วมกัน

Session 2: Roles of Capacity Building on Climate Actions in Southeast Asian Countries

Moderator: Dr. Natarika Wayuparb Nitiphon, TGO

Speakers:

1. Dr. Heng Chan Thoeun, Cambodia
2. Dr. Atsamon Limsakul, DEQP, Thailand
3. Mr. Achmad Gunawan Widijaksono, Indonesia
4. Ms. Lee Sin Yee, Singapore
5. Dr. Luong Quang Huy, Vietnam
6. Ms. Xaysomphone Souvannavong, Lao PDR
7. Dr. Gary W. Theseira, Malasia

เวียดนาม มีวิวัฒนาการมาตั้งแต่ปี 2008 เริ่มจากการพัฒนานโยบายระดับประเทศ และมีพัฒนาการด้านแผนงานทั้งระดับประเทศไปจนถึงระดับท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม ก็ยังพบกับข้อจำกัดต่างๆ อีกมากทั้งด้านสถาบันและทางวิชาการ แม้ว่าจะมีความร่วมมือระหว่างประเทศ แต่ก็ยังไม่เพียงพอ เวียดนามได้พยายามหาทางเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย จนกระทั่งสามารถจัดตั้งองค์กรที่รับผิดชอบด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยเฉพาะขึ้น ทั้งในระดับกระทรวงถึงระดับท้องถิ่น ในการทำงานด้านการพัฒนาขีดความสามารถพบว่าเครือข่ายเป็นปัจจัยที่สำคัญทั้งในด้านของแหล่งเงินทุนและทรัพยากรบุคคล อย่างไรก็ตามในกรณีของเวียดนามยังพบว่าการทำงานของหน่วยงานระดับล่างยังคงต้องพึ่งพาหน่วยงานระดับบนอยู่มาก

กัมพูชา ได้รับความร่วมมือด้านการพัฒนาบุคลากรของประเทศจากรัฐบาลอินเดีย นับเป็นความสำเร็จที่สำคัญ โดยเฉพาะการพัฒนาด้านเทคโนโลยีข้อมูล ด้านการพัฒนาขีดความสามารถควรเน้นระดับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีการสร้างความตระหนัก และการวิจัย

อินโดนีเซีย มีมุมมองการพัฒนาขีดความสามารถที่ครอบคลุมกว้างสำหรับกลุ่มเป้าหมายทุกระดับ และพบว่าหน่วยงานทุกระดับต้องการการสร้างสมรรถนะ มีหลายสาขาที่ต้องการ ทุกองค์ประกอบต้องการ ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการพัฒนาขีดความสามารถจึงรวมถึงการสร้างความตระหนักให้กับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ทุกระดับ ต้องมีการบูรณาการความรู้ทางวิทยาศาสตร์กับความรู้ท้องถิ่น ต้องมีการเพิ่มโอกาสสำหรับการสนับสนุนจากต่างประเทศ โดยเฉพาะการจะเข้าถึงการเงินของหน่วยงานท้องถิ่น มีความท้าทายที่สำคัญหลายประการ ได้แก่ เป้าหมายระยะยาวของการพัฒนาขีดความสามารถ และที่สำคัญคือ ฐานข้อมูลแบบบูรณาการ (ข้อมูลหลายสาขา) และกลไกการรายงานการสร้างสมรรถนะ ประเทศอินโดนีเซียยังคงต้องการแผนที่นำทางการสร้างสมรรถนะตั้งแต่ระดับประเทศ นอกจากนี้ได้นำเสนอกิจกรรมที่ดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมายผู้นำท้องถิ่น ผู้นำทางศาสนา กลุ่มเยาวชน พร้อมทั้งเน้นย้ำว่า การพัฒนาความสามารถจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องไม่สามารถหยุดลงได้

มาเลเซีย นำเสนอประสบการณ์ในระยะ 7 ปีที่ผ่านมา เมื่อรัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา ทำให้มีการกำหนดเป็นนโยบายระดับประเทศ และเมื่อมีนโยบายทำให้มีความต้องการพัฒนาขีดความสามารถเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นเมื่อนโยบายและการดำเนินงานลงไปถึงระดับท้องถิ่น การพัฒนาขีดความสามารถก็เป็นที่ต้องการเพิ่มมากขึ้น ความตระหนักถึงความร่วมมือในการจัดการปัญหาขยายวงออกไปสู่องค์กรพัฒนาเอกชน มีหลายองค์กรเริ่มตั้งคำถามว่า พวกเขาสามารถช่วยอะไรได้บ้าง ทำให้หน่วยงานรัฐต้องเริ่มคิด ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาคส่วนรัฐและประชาสังคมขึ้น

สิงคโปร์ กล่าวถึงความก้าวหน้าด้านการพัฒนาขีดความสามารถที่ส่วนใหญ่เป็นไปในระดับความร่วมมือระหว่างประเทศ และกับองค์กรระหว่างประเทศ เช่น หน่วยงานสหประชาชาติ

ประเทศไทย ประเด็นการพัฒนาขีดความสามารถได้บรรจุไว้ในแผนต่างๆ ทั้งระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น ดำเนินงานโดยหลายหน่วยงาน เช่น กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กุญแจสำคัญคือ การมุ่งเน้นกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตัวอย่างความสำเร็จอย่างหนึ่งคือ การดำเนินการระดับเทศบาล ที่มีการถ่ายทอดประสบการณ์จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง และที่สำคัญประเทศไทยกำลังปรับเปลี่ยนบทบาทเน้นในเรื่องความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนาด้วยกัน

ลาว กล่าวถึงการพัฒนาแผนและนโยบายระดับประเทศ รวมทั้งการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ที่สำคัญคือ ทำอย่างไรให้ประชาชนท้องถิ่นเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งลาวได้ดำเนินกิจกรรมโครงการระดับท้องถิ่นหลายอย่าง โดยเทคนิคอย่างหนึ่งที่ใช้ คือ การใช้ความรู้ท้องถิ่นในการถ่ายทอดอย่างไรก็ตาม ยังมีช่องว่างและความท้าทายอีกมาก ทั้งแหล่งทุน การประเมินผล การสร้างขีดความสามารถให้กับบุคลากรระดับต่างๆ เป็นต้น

คำถาม & คำตอบ

- **ถาม** จะพบว่าการดำเนินการด้านการสร้างสมรรถนะในแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนยังมีความแตกต่างกันมาก อาเซียนมีการจัดทำประเด็นหรือเรื่องอะไรที่ร่วมกันหรือไม่ **ตอบ** อาจเป็นประโยชน์ถ้าจัดให้มีเวทีหารือร่วมกัน เพื่อร่วมกันยกย่องสิ่งที่เป็นประเด็นร่วมกันของอาเซียน หรืออาจเป็นประเด็นร่วมกันของประเทศที่มีสภาพทางภูมิศาสตร์ใกล้เคียงกัน
- **ถาม** ทำอย่างไรให้คนต่างศาสนามาร่วมกัน **ตอบ** พยายามเข้าถึงผู้นำทางศาสนา และจัดให้มีเวทีพูดคุยกันอาจไม่เป็นทางการ พยายามกระตุ้นให้กลุ่มนี้ได้คิด และร่วมกันหาทางออก